

Työneuvoston lausunto TN 1367-2000 (ään. 7-2 ja 6-3)

Työneuvoston lausunto työaikalain (604/1946) ja työaikalain (605/1996) soveltamisesta puhelinkeskustelija X:n työskentelyyn. Annettu Vaasan hovioikeuden pyynnöstä 8 päivänä kesäkuuta 2000.

Lausuntopyyntö

Vaasan hovioikeudessa on vireillä X:n ja Ruletax International Oy Ltd-nimisen yhtiön välinen työsuhteen irtisanomista koskeva riita-asia. Eräiden X:n asiassa esittämien vaatimusten arviointi edellyttää ratkaisua siitä, onko X:n työsuhteeseen ollut sovellettava työaikalakia. X on ollut työsuhteessa yhtiöön sekä ennen voimassa olleen työaikalain (604/1946) että 23.11.1996 voimaan tulleen työaikalain (605/1996) aikana.

X:n työsuhde on alkanut 20.3.1995 ja päättynyt irtisanomiseen 5.11.1997. Työnantajaksi kirjallisiin sopimuksiin on merkitty Telehouse Service, joka on kaupparekisteriin merkityn Ruletax International Oy Ltd:n aputoiminimi. Kirjallisten työsuopimusten mukaan X työskenteli yhtiön palveluksessa puhelinkeskustelijana aikuisten viihdelinjalla. X työskenteli yksinomaan kotonaan. X hoiti työnsä omaa puhelinkonettaan käyttäen eikä työ edellyttänyt erityistä teknistä laitteistoa.

Hovioikeus on pyytänyt työneuvoston lausuntoa työaikalain (604/1946) 1 §:n 2 momentin 2 kohdan ja työaikalain (605/1996) 2 §:n 1 momentin 3 kohdan soveltamisesta ja tulkinnasta seuraavilta osin:

- merkitseekö yksistään se, että X on työskennellyt yksinomaan kotonaan, ettei hänen työsuhteeseensa ole ollut sovellettava lausuntopyynnössä tarkoitettuja työaikalakeja vai onko asiassa merkitystä seuraavissa kohdissa tarkoitetuilla asioilla
- onko X:n kotonaan tekemä työ ollut työaikalakien alaista, mikäli hän on voinut itse päättää työn tekemisen päivittäisistä ajankohdista eikä työnantaja ole X:ää sitovasti määrännyt työtuntien sijoittumisesta
- onko X:n kotona tekemä työ ollut työaikalakien alaista, mikäli X ei ole voinut itse päättää työn tekemisen päivittäisistä ajankohdista, vaan työnantaja on häntä sitovasti määrännyt työtuntien sijoittumisesta
- kun kyse on ollut työstä, jota X on tehnyt yksinomaan kotonaan, edellyttääkö se, että X:n työsuhteeseen voidaan soveltaa työaikalakeja, että työnantajan asiana on katsottava olleen valvoa tai että työnantajalla on täytynyt olla mahdollisuus valvoa X:n työhön käyttämän ajan järjestelyjä?

Valitus

X on valittanut Kauhavan kärjäoikeuden asiassa antamasta tuomiosta. X vaatii valituksessaan muun muassa, että Ruletax International Oy Ltd/Telehouse Service veloitetaan suorittamaan hänelle kärjäoikeudessa vaaditut ylityö-, sunnuntai- ja juhlapyhäkorvaukset, lomakorvaukset ajalta 1.4.1995-31.3.1997 täysimääräisesti, odotusajan palkan ja vahingonkorvaus työsuopimuksen ennaaikaisesta lakkaamisesta.

Valituksen perustelut

Kauhavan käräjäoikeus on katsonut, että X:n työsuhteeseen ei sovelleta työaikalakia. Käräjäoikeuden perustelujen mukaan X on ainakin osittain työskennellyt aikoina, joihin hän on voinut vaikuttaa ja että työnantajan mahdollisuus valvoa työajan noudattamista on ollut verrattain vähäinen. X toteaa valituksessaan, että käräjäoikeuden perustelut eivät vastaa tosiasiallista tilannetta ja että johtopäätös on väärä. X toteaa, että on kiistatonta, että hän on työskennellyt kotonaan. Oikeuskirjallisuudessa ja lain valmistelussa on katsottu, ettei pelkästään siitä, että työ tehdään kotona seuraa, ettei työaikalakia sovelleta. Työskentelyn jääminen työaikalain soveltamisen ulkopuolelle edellyttää lisäksi, että työntekijä voi itsenäisesti päättää työn tekemisen ajankohdista työnantajan valvomatta työhön käytettävän ajan järjestelyjä. Käytännössä X on työskennellyt ennalta vahvistettujen työvuorojen mukaisesti ja työnantaja on velvoittanut niitä myös noudattamaan. Työnantajalla on ollut tosiasiallinen mahdollisuus valvoa työajan käyttöä työpäivän aikana. Valvontakeinot ovat olleet erityisen hyvät verrattaessa niitä tavanomaisissa olosuhteissa työskentelyyn. Työnantajalla on ollut puhelinalaitoksen kanssa tehdyn sopimuksen mukaan mahdollisuus seurata sekä puhelulinjan aktivointi- että sulkemisaikaa ja työvuoron aikana tulleita vastattuja ja vastaamatta jääneitä puheluita. Kontrolli on ollut erittäin tiukkaa. Työohjeissa on todettu, että puhelimeen on vastattava kahden sekunnin sisällä hälytyksestä. Käytännössä Telehouse Service on myös toteuttanut valvontaa.

Vastaus

Vastaaja on pyytänyt valituksen hylkäämistä. Valittajan vaatimukset yli- ja sunnuntaityökorvauksista eivät perustu lakiin. Valittaja on ollut kotityössä, joka jää työaikalain 2 §:n 1 momentin 3 kohdan mukaan työaikalain ulkopuolelle. Kotityö jää aina lain ulkopuolelle riippumatta siitä, missä määrin ja miten työnantaja voi työtä valvoa. Valittajan toisenlainen tulkinta ei perustu lakiin.

Muu asiakirjoista saatava selvitys

Vastaajayhtiö on hovioikeuteen toimittanut Loimaan Puhelin Oy:n todistuksen, jossa todetaan, että Loimaan Puhelin Oy vuokrasi Ruletax International Oy Ltd:lle puheluiden välittämistä varten automaattikeskuksen, joka sijaitsi puhelinyhtiön omissa lukituissa tiloissa. Puhelinyhtiö toimitti Ruletax International Oy Ltd:lle kuukauden 1-15 päivän ja kuukauden 16-31 päivän välisiltä ajoilta puhelutiedot (työntekijöiden kertyneet minuuttimäärät, kertyneet varatut ja vastaamatta jätetyt soittomäärät) noin viikko jälkikäteen. Puhelinyhtiö on kirjallisessa ilmoituksessaan todennut, ettei Ruletax Oy:llä ollut minkäänlaista päiväkohtaista mahdollisuutta valvoa työntekijöidensä linjalla olemisia. Hovioikeudesta saatujen tietojen mukaan hovioikeus on pääkäsittelyssä todennut, ettei em. puhelinalaitoksen selvitykseen voida kuitenkaan vedota todisteena.

Kantajan asiakirjatodisteissa on työvuoroluetteloita, joissa on viikonpäivittäin merkitty työaika esimerkiksi seuraavasti: ma 24.3. 8-15 + 2-8, to 10.11. 8-16 ja pe 25.4. 15-21 + 22-2. Lisäksi asiakirjoissa on kahdeksan eri työsopimusta. Työsopimukset on solmittu ajallisesti peräkkäin 20.3.1995 lukien ja toistaiseksi. Joissakin työsopimuksissa on liiteosa, jossa on tarkemmin määritelty sopimuksen ehtoja. Muun muassa 13.11.1995 päivätyssä sopimuksessa, joka on Telehouse Servicen edustajan allekirjoittama, on määräys siitä, että työnantaja maksaa palkkaa aktiivisesta puhelimestaoloajasta ja että tämä palkka sisältää vuorotyölisät ja mahdolliset ylityöt. Lisäksi sopimuksissa on sovittu

siitä, että työntekijä sitoutuu noudattamaan työnantajan kanssa ennalta sovittua puhelinpalveluaikaa. ”Työvuorot sovitaan etukäteen viikon jaksoissa. Seuraavan viikon työvuorotoiveet voi esittää työnantajalle viimeistään kuluvan viikon maanantaihin mennessä.” Sopimukseen on kirjattu myös, että kaikista työvuoropoissaoloista on työntekijän ilmoitettava työnantajalle hyvissä ajoin ennen työvuoron alkamista. --- Työntekijän on vastattava jokaiseen hänelle tulevaan asiakassoittoon. Mikäli vastaamattomia soittoja kuitenkin työntekijälle tulee, on työnantajalla oikeus vähentää seuraavassa tilissä työntekijän palkasta 50 mk per työntekijältä vastaamatta jäänyt asiakassoitto---asiakassoittoihin on vastattava heti---työntekijän on huolehdittava itse palvelulinjoille aktivoitumisesta ja poistumisesta--”.

X on allekirjoittanut 1.3.1996 päivätyn työsopimuksen, joka on korvannut 13.11.1995 allekirjoitetun sopimuksen. Sopimuksessa on sovittu säännölliseksi työajaksi 8 tuntia päivässä ja 40 tuntia viikossa. Sopimuksen liitteessä on määräys muun muassa siitä, että viikoittainen työaika on enintään 40 tuntia ja minimi työvuoron pituus on neljä tuntia. Lisäksi siinä on määräys siitä, että ”työnantaja määrää työajasta, joka käsittää sekä arki- että viikonlopputyöt. Työntekijä on velvollinen noudattamaan työnantajan työaika koskevia määräyksiä, työntekijä sitoutuu noudattamaan työnantajan kanssa ennalta sovittua puhelinpalveluaikaa. Työvuorot sovitaan etukäteen viikon jaksoissa---”. Samantyyppisiä ehtoja on myös 5.8.1996, 13.1.1997 ja 13.6.1997 tehdyissä sopimuksissa. 1.9.1997 päivätyn ”kotityösopimuksen” on allekirjoittanut ainoastaan työnantajan edustaja. Siinä on määräys, jonka mukaan ”työaika keskimäärin 8 tuntia/päivä ja keskimäärin 40 tuntia/viikko. Tehtävä enintään 1000 tehtyä minuuttia kalenteriviikossa (ma-su)---. Kysymys on työaikalain 2 §:n 3 kohdan tarkoittamasta työstä, joka ei kuulu työaikalain piiriin ja tämän vuoksi ei lain tarkoittamia yli-, sunnuntai tai pyhätyökorvauksia makseta.” Sopimukseen lisäehdoissa on todettu, että ”kuukaudessa tehtävä työaika on vähintään 160 tuntia. Työnantaja määrää työajasta, joka käsittää sekä arki- että viikonlopputyöt. Työntekijän olisi noudatettava työnantajan kanssa yhdessä sovittuja ohjeellisia työvuoroja ellei muutoksista sovita---”.

Asiakirjoissa on myös Loimaan Seudun Puhelin Oy:n laatima tilasto X:n puhelusta ajalta 1.6.-31.8.1997. Tilastoon on merkitty lukumäärät ”linja varattu” ja ”jätetty vastaamatta” –puhelusta päiväkohtaisesti. Asiakirjoissa on myös työhönopastuspaketiksi –nimetty asiakirja, jossa on käytännön ohjeita puhelinpalvelun suorittamiseksi. Asiakirjassa todetaan muun muassa, että ”puhelimeen on vastattava heti ensimmäiseen piraukseen (2 sek. sisällä)---puhelu kestää pisimmillään 20 minuuttia, jonka jälkeen se turvallisuussyistä katkeaa---puheluun on aina työvuoron aikana vastattava. Jos joudut poistumaan puhelimesi äärestä, niin poista itsesi ulos töistä. Kesken työvuoron EI saa kadota mihinkään pidemmäksi aikaa!---Ikävä kyllä soittoihin vastaamattomuutta joskus saattaa ilmetä työvuoron aikana ja siksi olemme joutuneet ottamaan käyttöön tarkkailun. Tämä on työpaikka siinä missä muutkin, vaikka oletkin kotonasi. Ethän saisi muutenkaan työpaikalla puhua yksityispuheluita!”

Kauhavan käräjäoikeuden tuomion perustelujen mukaan riidatonta on se, että X työskenteli kotonaan ja ainakin osaksi työaikoina, joihin hän on voinut vaikuttaa. Lisäksi todetaan, että ”vaikkakin otetaan huomioon kehittyvä puhelintekniikka, työnantajan mahdollisuus valvoa työajan noudattamista on ollut verraten vähäinen---. Johtopäätös kotityöstä on, ettei X kuulu työaikalainsäädännön piiriin---”.

X on pyytänyt asiassaan ennen kärjäkäsitelyä lausuntoa Uudenmaan työsuojelupiiriltä.

Lausunnossaan työsuojelupiiri on katsonut, että X:n tekemä työ on kuulunut työaikalain soveltamisen piiriin.

Työneuvosto äänesti sekä pääasiasta (7-2) että lausuntoon otettavasta kanneaikaa koskevasta lausumasta (6-3). Enemmistöön pääasiassa kuuluivat puheenjohtaja Tiitinen sekä jäsenet Kangasperko, Posio, Wilska, Varis, Virtanen ja Levonen. Jäsenet Levonen, Posio ja Virtanen katsoivat, ettei kanneaikaa koskevaa lausumaa oteta lausuntoon.

Työneuvosto esittää äänestyksen jälkeen lausuntonaan seuraavaa.

TYÖNEUVOSTON LAUSUNTO

1. Työaikalain soveltaminen työntekijän kotona tehtävään työhön

Vuoden 1946 työaikalain 1 §:n 2 momentin 2 kohdan mukaan lakia ei sovellettu työntekijän kotonaan tekemään työhön. Työneuvoston käytännön mukaan mainittua lakia ei ollut sovellettava esimerkiksi kotonaan työskennelleen puhelunvälittäjän (TN 38-47), puhelinkeskuksen hoitajan (TN 369-55), puhelinaseman hoitajan (TN 594-60) eikä invataksin puhelinvälittäjän (TN 1250-90) työhön. Lain yksiselitteisen sanamuodon lisäksi tulkintakäytäntö oli täysin vakiintunut.

Voimassa olevan työaikalain 2 §:n 1 momentin 3 kohdan mukaan lakia ei sovelleta ”työhön, jota työntekijä tekee kotonaan tai muutoin sellaisissa oloissa, ettei voida katsoa työnantajan asiaksi valvoa siihen käytetyn ajan järjestelyjä”. Säännöksen sanamuoto samoin kuin sen asiallinen laajuus poikkeavat vuoden 1946 työaikalain 1 §:n 2 momentin 2 kohdan säännöksestä olennaisesti. Tämä johtuu siitä, että työaikalain soveltamisala on vuoden 1946 työaikalain soveltamisalaa selvästi laajempi. Sen piiriin kuuluvat periaatteessa muun muassa aikaisemmin kauppaliikkeiden ja toimistojen työaikalain (400/1978) soveltamispiiriin kuuluneet myynti-, esittely-, yms. työt, joita usein tehdään oloissa, joissa työntekijä itse päättää pitkälti työn tekemisen ajankohdista ja joissa työnantajan asiana ei ole valvoa työhön käytettävää aikaa tai muutoinkaan huolehtia työaikajärjestelyistä. Näistä ei ole nyt kysymys.

Työaikalain 2 §:n 1 momentin 3 kohdassa on jo sen sanamuodon mukaan säädetty työneuvoston käsityksen mukaan erikseen toisaalta työntekijän kotonaan tekemästä työstä ja toisaalta muualla kuin kiinteällä työpaikalla tehtävästä työstä. Työntekijän kotonaan tekemä työ on tarkoitettu jättää poikkeuksetta työaikalain ulkopuolelle, mutta muualla kiinteän työpaikan ulkopuolella tehtävä työ taas vain nimenomaisesti määrättyissä tapauksissa. Tällaiseen tulkintaan viittaavat vahvasti myös tämän lainkohdan perustelut (HE 34/1996, s. 36), joissa selvitetään tarkoitusta yhdistää vuoden 1946 työaikalain 1 §:n 2 momentin 2 kohdassa tarkoitettua kotona tehtävän työn sekä kauppaliikkeiden ja toimistojen työaikalain 1 §:n 2 momentin 3 kohdassa ja maatalouden työaikalain 2 §:n 3 kohdassa tarkoitettujen moninaisten töitten sääntely.

Työaikalain 2 §:n 1 momentin 3 kohdan tulkinnassa on lisäksi otettava huomioon, että työntekijän kodissaan tekemään työhön käytettävän ajan valvonta ei ensiksikään kotirauhan eikä ehkä yksityisyyden suojan kannalta muutoinkaan ole ongelmaton. Myös työaikalain noudattamisen valvonta lain 43 §:ssä säädetyllä tavalla on selvästi ongelmallisempaa kuin esimerkiksi tehtäessä työtä muutoin työaikalain 2 §:n 1 momentin 3 kohdassa tarkoitetuissa oloissa. Näihin seikkoihin viitataan jo vuoden 1946 työaikalain valmistelutöissä (Km. 1941:5, s.9); ja näitä seikkoja on viimeaikaisessa (muussa) lainsäädännössä korostettu vielä aikaisempaa enemmän.

Edellä sanotun perusteella työneuvosto katsoo lausuntonaan tässä yksittäistapauksessa, että sen paremmin vuoden 1946 työaikalakia kuin voimassa olevaa työaikalakia ei ole tullut soveltaa X:n kotonaan tekemään työhön.

2. Kanneaika

Siltä varalta, että hovioikeudessa olisi sovellettava edellä tarkoitettujen työaikalakien säännöksiä kanneajoista työneuvosto toteaa, että se on muun muassa lausunnossaan TN 1353-98 (ään. 8–1) katsonut kanneajan määräytyvän kannetta nostettaessa voimassa olevan lain mukaan. Kun kanne hovioikeudessa käsiteltävässä tapauksessa on nostettu 18.8.1998, kanneaika määräytyy työneuvoston käsityksen mukaan voimassa olevan työaikalain 38 §:ssä säädetyn mukaisesti siltäkin osin kun vaatimukset on perustettu aikaisempaa työaikalainsäädäntöön.

3. Sovelletut lainkohdat

Työaikalaki (604/1946) 1 §:n 1 momentin 2 kohta sekä työaikalaki (605/1996) 2 §:n 1 momentin 3 kohta ja 38 §.

Eriävä mielipide

Jäsenet Virtanen, Levonen ja Skippari totesivat, että kanneaikaa koskevaa lausuma ei oteta lausuntoon.

Virtanen totesi lisäksi seuraavaa.

Olen pääasiasta enemmistön kanssa samaa mieltä. Katson kuitenkin, että kanneaikaa koskevaa lausumaa ei tule ottaa lausuntoon. En voi yhtyä työneuvoston kanneajasta antamaan lausuntoon TN 1353-98, koska arvioitaessa työaikalakiin perustuvien saatavien vanhentumista on otettava huomioon, että ylityökorvausten on katsottava vanhentuvan mahdollista ylityötä tehtäessä voimassa olleen lain mukaisesti.

Eriävä mielipide

Työneuvoston jäsen Skippari esitti lausuntoon seuraavan eriävän mielipiteen, johon jäsen Kelloniemi-Häärä yhtyi.

Kumottua vuoden 1946 työaikalakia ei sovellettu kotona tehtyyn työhön. Siitä oli lain (604/1946) 1 §:n 2 momentin 3 kohdassa nimenomainen säännös. Työneuvosto onkin käytännössään katsonut, että työaikalakia (406/1946) ei ole tullut soveltaa mm. kotona työskentelevään puhelinvälittäjään (TN 38-47), puhelinkeskuksen hoitajaan (TN 368-55) eikä puhelinaseman hoitajaan (TN 594-60).

Epäselvyyttä voi siten olla vain 23.11.1996 voimaan tulleen uuden työaikalain (605/1996) soveltamisesta, jonka 2 §:n 1 momentin 3 kohta kuuluu seuraavasti. Tätä lakia ei sovelleta työhön, jota työntekijä tekee kotonaan tai muutoin sellaisissa oloissa, ettei voida katsoa työnantajan asiaksi valvoa siihen käytettävän ajan järjestelyjä. Kyseiseen säännökseen koottiin lakia valmisteltaessa vanhan työaikalain 1 § 2 momentin 3 kohdan ja kauppaliikkeiden ja toimistojen työaikalain 1 §:n 2 momentin 3 kohdan ja maatalouden työaikalain 2 §:n 3 kohdan säännökset. Hallituksen esityksessä uudeksi työaikalaksi (HE 34/1996 vp s 36) perustellaan 2 §:n 3 kohtaa seuraavasti. ”Työaikalain ulkopuolella jäisi ensiksikin työ, jota työntekijä tekee yksinomaan kotonaan tai muualla itse valitsemassaan paikassa, jossa hän myös itse päättää työn tekemisen ajankohdista.”

Itse säännös sekä sen perustelujen sanamuoto viittaavat selvästi siihen, että kotityönkin olisi tapahduttava työnantajan valvonnan ulkopuolella, jotta työaikalakia ei siihen sovellettaisi.

Oikeuskirjallisuudessa esitetyt kommentit eivät nekään tue käsitystä, jonka mukaan kotityö olosuhteista riippumatta olisi ollut tarkoitus jättää uuden työaikalain ulkopuolella.

Tiitinen – Kröger – Lonka – Paanetoja, Työaikalaki 1996, s. 54: ” *Työaikalain 2 §:n 1 momentin 3-kohdan soveltamisala on kuitenkin aikaisempaa sääätelyä huomattavasti laajempi. Tämä on otettava huomioon säännöksen tulkinnassa. Työaikalain ulkopuolelle on jätetty kotityö, jolla tarkoitetaan työtä, jota työntekijä tekee kodissaan tai muualla itse valitsemassaan paikassa, jossa työnantaja ei voi valvoa työhön käytettyä aikaa.*”

Rautiainen – Äimälä, Työaikalaki, s. 34 –35: ” *Työntekijän yksinomaan kotonaan tekemä työ tai muualla itse valitsemassaan paikassa tekemä työ jää siis TAL:n soveltamisalan ulkopuolelle. Edellytyksenä on lisäksi se, että työntekijä voi myös itse päättää työn tekemisen ajankohdista.*”

Rusanen – Palanko-Laaka - Heikkerö – Skippari – Itkonen, Työaikalaki, vuoden 1996 työaikalain säännökset ja tulkinnat, s. 33: ” *Työaikalain soveltamisen ulkopuolelle jää perustelujen mukaan siten – sellainen työ, jota työntekijä tekee yksinomaan kotonaan tai muualla itse valitsemassaan paikassa, jos hän itse päättää työn tekemisen ajankohdista*”

Hietala – Kaivanto, Työaikalaki, s. 36: ” *Työaikalain ulkopuolelle jää ensiksi työ, jota työntekijä tekee yksinomaan kotonaan tai muualla itse valitsemassaan paikassa, jos hän myös itse päättää työn tekemisen ajankohdista. Kotityön tai siihen rinnastettavan työn jääminen työaikalain soveltamisalan ulkopuolelle edellyttää, ettei työnantaja työntekijää sitovasti määrää kotityöntekijän työtuntien sijoittumisesta. Ellei viimeksi mainittu edellytys täyty, voi työntekijän kotonakin tehty työ olla poikkeuksellisesti työaikalain alaista.*”

Työaikalaki (605/1996) säädettiin osittain myös EY:n työaikadirektiivi (93/104/EY) toimeenpanemiseksi maassamme. Viranomaisten velvollisuutena on tulkita kansallisia säädöksiä mahdollisuuksiensa mukaan niin, että ne täyttävät direktiiveissä asetetut vaatimukset.

Työaikadirektiivin 1 artiklan mukaan sitä sovelletaan kaikkeen sekä julkiseen että yksityiseen toimintaan, poikkeuksena artiklan 3 kohdassa mainitut ilma-, rautatie- maantie-, meri-, sisävesi- ja järvikuljetus, merikalastus, muu merellä tapahtuva työ ja lääkärin harjoittelu. Direktiivin 17 artiklan nojalla on lisäksi mahdollista poiketa direktiivin säännöksistä, silloin kun kyseessä olevan toiminnan erityispiirteiden vuoksi työajan pituutta ei mitata ja/tai määritellä etukäteen tai työntekijät voivat itse päättää siitä. Kotityötä sellaisenaan tai kaikissa tapauksissa ei direktiivi jätä työaikasääntelyn ulkopuolelle, kuten eräät em. toimialat ja eräät nimeltä mainitut työt on jätetty.

Työaikadirektiivin vaatimuksia parhaiten vastaisi sellainen työaikalakimme tulkinta, jonka mukaan kotityö jää työaikalain soveltamisalan ulkopuolelle, jos sitä tehdään sellaisissa olosuhteissa, joissa työajan pituutta ei mitata ja / tai määritellä etukäteen tai työntekijät voivat itse päättää siitä.

Edellä esitetyillä perusteilla päädyn työaikalain 2 §:n 1 momentin 3 kohtaa tulkitsaan

siihen, että työaikalakia (605/1996) ei sovelleta työhön, jota työntekijä tekee kotonaan sellaisissa oloissa, ettei voida katsoa työntekijän asiaksi valvoa siihen käytettävän ajan järjestelyjä.

Työntekijän yksinomaan kotonaan tekemä työ jäi työaikalain (604/1946) ulkopuolelle kaikissa tapauksissa. X:n työskentelyyn ei siten ole tullut soveltaa 22.11.1996 saakka voimassa ollutta työaikalakia (604/1946).

Työaikalain (605/1996) ulkopuolelle X:n kotonaan tekemä työ jää edellyttäen, ettei voida katsoa työnantajan asiana olleen valvoa siihen käytettävän ajan järjestelyjä.

Työhön käytetyn ajan valvonnalle on siten annettava merkitystä ratkaistaessa kotityön kuulumista työaikalain (605/1996) piiriin. Valvonnan ja sen mahdollisuuksien olemassa olo po. tapauksessa on sen kaltainen näyttökysymys, johon työneuvosto ei voi ottaa kantaa.

Eriävä mielipide

Asian esittelijä, sihteeri Paanetoja esitti pääasian muotoilun osalta eriävän mielipiteen.

Katson, että työneuvoston lausunnosta tulisi jättää 4. kappale pois.